

На основу члана 52. став 3. Закона о средствима за заштиту биља („Службени гласник РС”, бр. 41/09 и 17/19) и члана 17. став 4. и члана 24. став 2. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон),

Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде, уз сагласност министра здравља, доноси

ПРАВИЛНИК

о максимално дозвољеним количинама остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње

"Службени гласник РС", број 91 од 16. августа 2022.

Члан 1.

Овим правилником прописују се максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње и храна и храна за животиње за коју се утврђују максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља.

Одредбе овог правилника не односе се на производе биљног и животињског порекла за које се може доказати да су намењени за производњу производа који нису храна или храна за животиње, за сетву или садњу или за испитивање активних супстанци у складу са законом.

Одредбе овог правилника не односе се ни на храну и храну за животиње за коју се утврђују максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља која је намењена извозу у случају када земља увозница захтева или дозвољава третирање производа пре извоза у циљу спречавања уношења штетних организама на њену територију.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) *акутна референтна доза (у даљем тексту: ARfD)* јесте процењена количина остатака средства за заштиту биља у храни која се изражава на основу тежине тела, а која може бити унета за кратко време, обично у току дана, без значајног ризика по потрошача, при чему се процена спроводи на основу података добијених одговарајућим истраживањима, узимајући у обзир осетљиве групе популације (нпр. деца);
- 2) *граница одређивања (LOD)* јесте најнижа потврђена (валидована) концентрација остатака средства за заштиту биља која се може одредити и изразити коришћењем рутинске методе мониторинга са потврђеним (валидованим) методама контроле;
- 3) *максимално дозвољена количина остатака средства за заштиту биља (у даљем тексту: МДК средстава за заштиту биља)* јесте највећа дозвољена концентрација остатака средстава за заштиту биља у или на храни и храни за животиње, одређена у складу са добром пољопривредном праксом и најнижом изложеношћу потрошача неопходном за заштиту најосетљивијих група потрошача, а изражава се у mg/kg испитиваног производа;
- 4) *остаци средстава за заштиту биља* јесу једна или више активних супстанци, укључујући и њихове метаболите и продукте настале њиховом разградњом или реакцијом, које су присутне на или у биљу, односно на или у производима биљног порекла и јестивим производима животињског порекла или било где у животној средини, а последица су примене средстава за заштиту биља;
- 5) *прихватљив дневни унос (у даљем тексту: ADI)* јесте процењена количина остатака средства за заштиту биља у храни која се изражава на основу тежине тела, а која може бити унета сваког дана у току живота, без значајног ризика по потрошача, при чему се процена врши на основу познатих чињеница у време процене, узимајући у обзир осетљиве групе популације (нпр. деца);
- 6) *тест оспособљености* јесте упоредни тест испитивања који на идентичним узорцима спроводи више лабораторија, омогућавајући процену квалитета рада лабораторија;
- 7) *Комисија за Codex Alimentarius (Codex Alimentarius Commission)* јесте међународно тело одговорно за спровођење заједничког програма стандарда за храну Организације за храну и пољопривреду Уједињених нација (Food and Agricultural Organisation of the United Nations – FAO) и

Светске здравствене организације (World Health Organisation), као и других регионалних и међународних тела и организација који се баве стандардима у области хране;

8) CXL јесу МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње утврђене од стране Комисије за *Codex Alimentarius (Codex Alimentarius Commission)*.

Члан 3.

Храна и храна за животиње за коју се утврђују МДК средстава за заштиту биља дата је по групама у Прилогу 1 – Храна и храна за животиње биљног и животињског порекла за коју се утврђују МДК средстава за заштиту биља (у даљем тексту: Прилог 1), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

У храни и храни за животиње из става 1. овог члана остаци средстава за заштиту биља не могу бити присутни у количинама које су веће од МДК средства за заштиту биља утврђене у Прилогу 2 – МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње биљног и животињског порекла (у даљем тексту: Прилог 2), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 4.

Ако се на основу доступних научних и техничких сазнања и резултата процене утврди да не постоје потенцијални ризици за потрошаче, односно за животиње, у храни и храни за животиње не утврђују се МДК средстава за заштиту биља.

Активне супстанце средстава за заштиту биља за које се не утврђују МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње биљног и животињског порекла дате су у Прилогу 3 – Средства за заштиту биља (активне супстанце) за које се не утврђују МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње биљног и животињског порекла (у даљем тексту: Прилог 3), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 5.

Подразумеване (стандардне) вредности за МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње биљног и животињског порекла дате су у Прилогу 4 – Подразумеване (стандардне) вредности за МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње биљног и животињског порекла (у даљем тексту: Прилог 4), који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 6.

Храна и храна за животиње из Прилога 1. овог правилника ставља се у промет, ако је усаглашена са МДК средстава за заштиту биља, односно ако не садржи остатке средстава за заштиту биља изнад:

1) МДК средстава за заштиту биља која је утврђена у Прилогу 2. овог правилника;

2) 0,01 mg/kg за храну и храну за животиње за које није утврђена МДК средстава за заштиту биља у Прилогу 2. овог правилника, или за средства за заштиту биља, односно активне супстанце које нису наведене у Прилогу 3. овог правилника, осим ако у Прилогу 4. овог правилника нису утврђене различите подразумеване (стандардне) вредности за МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње.

Члан 7.

За прерађену и/или мешовиту храну или храну за животиње за коју у Прилогу 2. овог правилника није утврђена МДК средстава за заштиту биља примењују се МДК средстава за заштиту биља у складу чланом 6. овог правилника за одређени производ дат у Прилогу 1. овог правилника, узимајући у обзир промене нивоа остатака средстава за заштиту биља изазваних прерадом, односно мешањем хране и хране за животиње (одређена концентрација или фактори разблажења за одређене процесе прераде или мешања или за одређене прерађене или мешовите производе).

Члан 8.

Ако је активна супстанца, односно основна супстанца или њен метаболит растворљив у води (подеони коефицијент октанол/вода – $\log P_{ow}$ мањи од 3), МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње изражавају се као mg/kg меса (укључујући и масти), производа од меса, јестивих делова и животињске масти.

Ако је активна супстанца, односно основна супстанца или њен метаболит растворљив у мастима ($\log P_{ow}$ већи или једнак 3), МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње изражавају се као mg/kg масти садржане у месу, производима од меса, јестивим деловима и животињској масти.

У месу и производима од меса који садрже више од 10% масти по маси, остаци средстава за заштиту биља изражавају се на основу садржаја масти.

МДК средстава за заштиту биља у месу и производима од меса које су утврђене у Прилогу 2. овог правилника односе се на месо и производе од меса са садржајем масти више од 10%.

У месу и производима од меса који садрже 10% или мање масти по маси, остаци средстава за заштиту биља исказују се на укупну масу без костију.

У случају из става 5. овог члана, МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње су десет пута мање од количине која је утврђена у месу и производима од меса са садржајем масти више од 10%, али не мање од 0,01 mg/kg.

Одредбе овог члана не односе се на месо и производе од меса када су МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње утврђене на граници одређивања (LOD).

Члан 9.

Ако је активна супстанца, односно основна супстанца или њен метаболит растворљив у води ($\log P_{ow}$ мањи од 3), МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње изражавају се као mg/kg млека и млечних производа.

Ако је активна супстанца, односно основна супстанца или њен метаболит растворљив у мастима ($\log P_{ow}$ већи или једнак 3), МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње изражавају се као mg/kg крављег млека и пуномасног крављег млека.

При одређивању остатака средстава за заштиту биља у сировом крављем млеку и пуномасном крављем млеку, садржај масти од 4% по маси узима се као основа.

МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње у млеку и производима од млека које су дате у Прилогу 2. односе се на сирово млеко и стандардизовано кравље млеко.

За сирово млеко и пуномасно млеко пореклом од других животиња остаци средстава за заштиту биља изражавају се на основу садржаја масти.

За производе од млека са садржајем масти више од 2% по маси, остаци средстава за заштиту биља исказују се на основу садржаја масти, а МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње су 25 пута веће од количина утврђених за сирово млеко и пуномасно млеко.

За производе од млека са садржајем масти мањим од 2% по маси, МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње су половина вредности која се односи на сирово млеко и пуномасно млеко са садржајем масти од 2% или више по маси, а МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње изражавају се у mg/kg масти.

Одредбе овог члана не односе се на млеко и производе од млека када су МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње утврђене на граници одређивања (LOD).

Члан 10.

МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње за јаја изражавају се као mg/kg свежих јаја са љуском, за птичија јаја и жуманце јајета, и то за активне супстанце, односно основне супстанце или њихове метаболите растворљиве у води ($\log P_{ow}$ мањи од 3), као и за оне које су растворљиве у мастима ($\log P_{ow}$ већи или једнак 3).

За јаја и производе од јаја са садржајем масти вишим од 10% МДК остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње изражавају се у mg/kg масти.

У случају из става 2. овог члана, МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње су десет пута веће од МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње утврђене за свежа јаја.

Одредбе овог члана не односе се на јаја и производе од јаја када су МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње утврђене на граници одређивања (LOD).

Члан 11.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о максимално дозвољеним количинама остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње („Службени гласник РС”, број 132/20).

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-71/2022-09

У Београду, 24. маја 2022. године

Министар,

Бранислав Недимовић, с.р.

Прилог 1 - Храна и храна за животиње биљног и животињског порекла за коју се утврђују МДК средстава за заштиту биља

Прилог 2 - МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње биљног и животињског порекла

Прилог 3 - Средства за заштиту биља (активне супстанце) за које се не утврђују МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње биљног и животињског порекла

Прилог 4 - Подразумеване (стандардне) вредности за МДК средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње биљног и животињског порекла

.